

fundet Sted fra Valgbestyrrelsens Formands Side, virkelig er slet saaledes, som Valgbestyrrelsens Formand formener. Det kan jo dog være muligt, at Valgbestyrrelsen og de øvrige Deltagere i Stemmegivningen efter adskillige Timers Arbejde have været saa trætte, at de ikke saa aldeles nøiagtigt kunne erindre, hvorledes Ordene eller Formen for Opfordringen er brugt. Jeg betvivler ikke, at Formanden formener sig at være i sin gode Ret og at have fulgt Valglovens Forskrifter; men det kan jo dog tænkes, at han muligvis i en noget trættet Tilstand kan have slyndt sig med at fremsætte Opfordringen. Det forekommer mig i alt Fald, at dette kunde tale til Undskyldning for, om Opfordringen maatte have været mangelfuld, og jeg kan derfor ikke se rettere, end at Thinget vil handle hensigtsmæssigt i at vente en kortere Tid — det kan jo ikke være længe, da de Forhold, som ønskes undersøgte, jo ere saa nær tilstede — saa at baade Valgbestyrrelsen og Klagerne kunne faae Leilighed til at afgive fornyet Erklæring, og navnlig maatte Klagerne da ogsaa kunne paavise Mænd, som have været i saa umiddelbar Nærhed af Valgstedet, at de, hvis der var blevet fremsat en tydelig og bestemt Opfordring, kunde have mødt og afgivet deres Stemmer. Jeg stiller altsaa Forslag om, at Godkendelsen af Landsthingsvalget i 1ste Kredss udsættes indtil de nævnte Undersøgelser ere foregaaede.

Talsen: Til dette sidste Forslag kan jeg ikke paa nogen Maade slutte mig, fordi jeg er overbevist om, at vi, efterat en Undersøgelse af disse Forhold er foregaaet, vilde staa akkurat paa det samme Standpunkt, hvorpaa vi staa idag. Kjærnen i hele Sagen er jo den, hvorvidt det kan gaa an at godkjennde et Valg eller et Valgmandsvalg, som er foregaaet med nogen Afvigelse fra, hvad Loven bestemmer. Det har ogsaa staaet for mig som noget meget Betænkligt, at man gik ind derpaa, thi medens de Afvigelser, som her have fundet Sted, have været undergivne Kontrol af en Mængde Mennesker, som vistnok ere enige i, at der ikke er foregaaet Noget, som egentlig kan afficere selve Valget, saa er det dog paa den anden Side meget betænkligt at statuere det Princip, at en Afvigelse fra Valglovens Ord og Bogstav kan foregaa, naar det findes hensigtsmæssigt eller nødvendigt. Jeg tror ikke, at der er ret mange Valgmandsvalg her i Landet — undtagen maaste i Sogne, hvor der kun vælges een Valgmand — hvor det er muligt aldeles nøiagtigt at følge de Bestemmelser, som Valgloven indeholder. Hvor der kommer

mange Vælgere tilstede, bestræber man sig for at gjøre det, men efter det Kjendskab, som jeg har til Valgene i flere af de største Kjøbstæder, tror jeg, at man henimod Slutningen af et Valg søger at undgaa denne Medskrivning af Stemmerne, idet det jo i den senere Tid, hvor Partierne have staaet skarpt mod hinanden, i Grunden er en Visteafstemning, som finder Sted. Der fremkommer sjældent Klage derover, men i og for sig er det dog noget meget Betænkligt at afvige fra de Bestemmelser, som staa i Valgloven, fordi Grændsen for, hvilke Afvigelser der da kunne ske, jo bliver ganske ubestemt. Blandt de Betænkligheder, som jeg nærer herved, er den væsentligste den, at det paa den Maade, hvorpaa Afstemningen har fundet Sted, vistnok ikke har kunnet nøiagtigt kontrolleres, at de Mænd, som mødte, virkelig vare Vælgere. En Undersøgelse af, om den, der møder, virkelig er Vælger, er jo ganske overordentlig vanskelig i en saadan Kreds som Kjøbenhavns 5te Kreds, naar den skal foregaa omhyggeligt. I Serdeleshed er den vanskelig, fordi Mange skifte Bopæl i Mellemtiden, og naar det er et Navn, som Mange have, saa er det jo egentlig Bopælen, som væsentligt skal gjøre Udslaget. Det er jo tillige meget ofte Tilfældet, at en Mand, som i det daglige Liv kaldes „Sørensen“, staar under et andet Navn i Valgprotokollerne, fordi han ogsaa bruger et Tilnavn, hvorved man adskiller ham fra Andre af samme Navn. Derfor er denne Kontrol med, at de Mænd, der møde og stemme, virkelig ere Vælgere, ganske overordentlig vanskelig. Men hvad der mangler her ved denne Valghandling — og det er for mig det Allervæsentligste — det er, at Vælgeren neppe har kunnet føre Kontrol med, om hans Stemmeseddel, som han afleverer, bliver klæbet op ved hans Navn eller ikke, bliver klæbet op paa de i Valglisten og i Stemme-listen, for at han kan overbevise sig om, at Tilførslen virkelig er rigtig. At man ikke har differeret til Protokollen Navnene paa disse 104 Mænd, som der skulde stemmes paa, lægger jeg ingen Vægt paa, thi man kan ogsaa betragte det som en Tilførsel til Protokollen, at Vælgeren har afleveret Stemmesedlen, naar han blot selv har været istand til at kontrollere, at Sedlen er opklæbet paa de to rigtige Steder. Dette Punkt, som for mig er et meget væsentligt Punkt, er ikke fremhævet i Klagen, og hvor der ingen Klage er, er der heller ingen Sag. Det er de to Punkter, som forekommer mig at være de væsentligste. Hvad Opfordringen angaar, er det jo naturligt, at hvor der maaste er et eller to Hundrede